

אחרון של פסח

כמה מושגים בפתיחה

שבת – שבעת ימי השבוע מסמלים את ההנהגה הרגילה של העולם. בשבעת ימי השבוע ברא ה' את העולם. השבת הקדושה בה נשלם מעשה הבריאה מסמלת שלמות, אולם שלמות השייכת לעולם.

שבע ושמונה – בעוד המספר שבע מבטא דרגת קדושה ששייכת לעולם, הרי שמונה זו קדושה גבוהה בהרבה, שמעל העולם, ועד שעל יחסיות זו כתוב: "כל מספר ז' חול, ומספר שמיני קודש".

עבודת האדם – הקב"ה ברא את העולם הזה הנחות, על מנת שהאדם בעבודתו בו בקיום תורה ומצוות, יזכך אותו ויכין אותו להיות 'דירה' לגילוי אורו הבלתי מוגבל של הקב"ה.

יום טוב – בשונה מקדושת השבת, שנקבעה על ידי הקב"ה ליום השביעי **בשבוע**, הרי היום-טוב חל בתאריך הקשור **לחודש**, ועל כן הוא תלוי בבית דין, שכן הם הקובעים מתי ראש-חודש (על פי המולד), ובהתאם לכך חלים כל הימים בחודש.

שער הנו"ן – שער החמישים (נ' בגימטריה 50). "שער הנו"ן" הוא דרגה גבוהה ונעלית מאוד באלוקות. התגלות של דרגת הנו"ן הייתה במתן תורה, ותהיה שוב בגאולה האמיתית והשלמה.

שמיני שמונה שמנה – פרשת שמיני מתייחדת בכך שכאשר יום ראשון של פסח חל בשבת, פרשה זו נקראת בתורה 8 פעמים (מתוכם 7 בימי שני וחמישי ובמנחת שבת, ובפעם האחרונה – היא נקראת כולה בשחרית של שבת), על קביעות כזו אומרים "שמיני שמונה – שמנה" ששנה זו תהיה 'שמנה' ומבורכת.

על איזו מדרגה מדובר?

חג הפסח עניינו גילוי **אלוקות** שלמעלה מהעולם, וכמו שכתוב "נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה (בכבודו ובעצמו) וגאלם", דבר זה מתבטא גם בשמו "פסח" – מלשון פסיחה, דילוג ועליה ממדרגה למדרגה. לעומת זאת, עניינה של ספירת-העומר היא עבודת **האדם** בבירור וטיהור עצמו והעולם, דבר שבא לידי ביטוי בנוסח התפילה הנאמרת לאחר הספירה כל יום "שיטהרו נפשות עמך ישראל... ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה, ועל ידי זה יושפע שפע רב בכל העולמות".

אם כן למה התורה תולה וקושרת את ספירת-העומר בחג הפסח ואומרת "וספרתם לכם **ממחרת** השבת" (שהכוונה בזה ממחרת היום-טוב)? כמו כן – יש הרי הבדל בין ימים-טובים לשבת, שכן השבת מקודשת מלמעלה, ואילו יום-טוב קשור לעבודת האדם, אם כן, למה התורה קוראת בפסוק זה לפסח (שהוא יום-טוב) בשם "שבת"?

אלא, שמהקשר בין פסח לספירה בפסוק אנו למדים שעלינו להמשיך את גילוי האלוקות של פסח בעבודתנו בעולם (שזה עניינה של ספירת העומר - שבעה שבועות, שלמות של שבע). התורה דורשת מאיתנו שעבודתנו בזיכור העולם בספירת העומר צריכה להיות "**ממחרת** השבת", כלומר: מהדרגה **שמעל** לשלמות השבת (=שלמות השייכת לעולם).

לכן גם מכונה פסח בפסוק בשם שבת, כי הגילוי של פסח הוא למעלה (**ממחרת**) גם ליום-טוב רגיל (הקשור לעבודת האדם), וגם למעלה משבת (המבטאת שלמות בדרגות השייכות לעולם). את הדרגה הזו, שהיא לגמרי למעלה מהעולם, עלינו להחדיר בתוך העולם, (המתבטא בימות השבוע – "שבע שבתות תמימות"), ועל ידי עבודה זו מגיעים לדרגה הגבוהה ביותר, שהיא שער הנו"ן – "תספרו חמישים יום".

מלכות

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

שבע שבתות תמימות

יש שלמות מיוחדת בספירת העומר כאשר היום הראשון של פסח חל בשבת, והספירה מתחילה במוצאי שבת (כלומר היום הראשון לספירת העומר הוא יום ראשון, ושבועות הספירה מקבילים לימי השבוע). דבר זה נלמד מלשון הכתוב "שבע שבתות תמימות תהיינה", כלומר הן תמימות (במיוחד) כאשר הן "שבתות" – מקבילות לימות השבוע.

אמנם כוונת הפסוק בפשטות היא שספירת העומר צריכה להיות בשבועות שלמים, ללא דילוג של ימים, אך מכך שהכתוב נקט לשון "שבתות" משמע שיש עניין מיוחד בשנים בהן הקביעות (התאריך יוצא) היא כזו. אבל הרי לא כל שנה זה כך, אז למה לציין זאת בתורה?

זאת משום ששלמות זו חלה באמת בכל השנים, אלא שהיא מתגלה בהדגשה יתרה כשפסח חל בשבת. כשפסח חל בשבת עניין זה ניכר בגלוי, שכן הדילוג וההתרוממות הם לא רק מעל דרגת ימי החול, אלא גם מעל לדרגת השבת (המבטאת שלמות).

מאידך, עצם זה שהספירה מקבילה לימות השבוע, מלמדת שדרגת התרוממות נעלית זו – צריכה לחדור בתוך העולם – אותו מבטאים שבעת ימי השבוע – ימי בריאת העולם.

כשפסח חל בשבת

דווקא כאשר שמיני של פסח חל בשבת (=בחו"ל פסח כולל 8 ימים, בגלל 'יום-טוב שני של גלויות'), יש את הקביעות של "שמיני שמונה שמנה". מכאן שישנה שייכות פנימית בין השבת לבין ה"שמיני שמונה" והרי כתוב "כל מספר ז' חול, ומספר שמיני קודש", כלומר – השבת שייכת לעולם, וקדושתה אינה בערך לגבי הקדושה של 'שמיני' שהיא למעלה מהעולם, "מיוחד אליו יתברך", אם כן מה הקשר בין 'שמיני' לשבת – היום השביעי?

אלא שיש בכך לימוד מיוחד לעבודת האדם, והוא – שצריך להמשיך את דרגת ה**שמיני**, שמעל העולם, אל תוך גדרי העולם – אותו מבטאת השבת, היום ה-7 של בריאת העולם, ובזאת לתקן ולברר את העולם. אמנם השבת היא שלמות שבאה על ידי הקב"ה, אבל כבר אמרו רז"ל "כל האומר ויכולו בערב שבת... נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית" – אם כן באה כאן לידי ביטוי גם שלמות שעל ידי עבודת האדם.

על פי זה נבין גם מה הקשר בין פסח בשבת לפרשת שמיני: אמנם שמיני מורה על דרגה שמעל העולם בעוד שבת היא שלמות ביחס לגדרי העולם, אך שבת-פסח היא בדרגת פסיחה ודילוג למעלה מהעולם, והיא בבחינת שמיני. וכש"שמיני שמונה שמנה" הרי זה שמיני שבשמיני.

יתרה מכך: ביום זה התרחש הנס של קריעת ים סוף עליו יש 2 דעות: האם הוא נעשה על ידי השפעה מלמעלה למטה (אור שלמעלה מהעולם היורד לעולם ופועל בו), או על ידי עבודת האדם מלמטה המעוררת הורדת אור מלמעלה. ו"אלו ואלו דברי אלוקים חיים", אם כן ביום זה יש הן את הגילוי שלמעלה מהעולם, והן את ההתלבשות שלו בתוך גדרי העולם על ידי עבודת האדם. בפרט ששביעי של פסח הוא מדאורייתא (מלמעלה) ואחרון של פסח (בחו"ל) מדברי סופרים – אם כן, ביום זה שוב מודגשת העבודה מצד ובגדרי העולם.

מלכות

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

אחרון של פסח והגאולה

יש קשר מיוחד בין אחרון של פסח לבין הגאולה, ובפרט כשהוא חל בשבת:

כשהוא חל בשבת	אחרון של פסח	
שיר של יום הוא שיר ליום השבת המרמז על הגאולה הנקראת "יום שכולו שבת".	זה היום השמיני של החג (בחול"ל). המספר שמונה קשור עם עניין הגאולה "כינור... של ימות המשיח שמונה".	ביום
פרשת השבוע היא 'שמיני', ומדברת על השראת השכינה במשכן, ובהפטרת אחרון של פסח מתחילים את הקריאה מ"עשר תעשר", 10 מבטא שלימות גם מעל 8, וקשור למשיח.	קוראים בהפטרה על משיח ומעלותיו "ויצא חוטר מגזע ישי" ונחה עליו רוח ה'... והריחו ביראת ה'", וכן על העולם בימות המשיח "וגר זאב עם כבש".	בקריאה
סעודת משיח היא גם סעודה שלישית, המבטאת את רצון המדגיש במיוחד את "יום שכולו שבת", וממנו ממשיכים לסעודת מלווה מלכה – סעודת דוד מלכא משיחא.	ביום זה אוכלים את סעודת משיח כפי שיסד הבעל שם טוב, הכוללת 4 כוסות כנגד 4 לשונות הגאולה, מנהג שנתפשט בכל המקומות.	בסעודה
סיום המידה הראשונה של הספירה הוא מעין סיום כל הספירה, ומודגש בה המשכת דרגת אלוקות נעלה. שלימות ימות השבוע (הבא בשבת) מבטאים את הכנסתה לגדרי העולם, ויחד זו השלמות של הגאולה.	המידה בספירת העומר של יום זה היא 'מלכות שבחסד', והחסד הגדול ביותר של הקב"ה הוא הגאולה על ידי משיח, שאז תתגלה מלכותו של ה' בעולם.	בספירה

בנוסף לכך, המטרה בספירת העומר, היא כאמור, להמשיך את דרגת האלוקות הגבוהה ביותר, בחינת שער הנו"ן = 50 (שהיא דרגה הרבה מעל העולם), לתוך העולם – "תספרו חמישים יום". ואז גם תהיה השלמות של מתן תורה ביום החמישים. לכן דווקא במצווה זו אנו אומרים "יהי רצון שיבנה בית המקדש", (למרות שיש עוד מצוות שהם זכר למקדש), כי תוכן מצווה זו הוא להמשיך שער הנו"ן השייך לגאולה העתידה, ואז גם ספירת העומר תהיה "הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה!"

משיח עושה את הזימון (מדברי הרבי בשיחה)

ובפשטות – שהמשך סעודת משיח בהתוועדות זו יהי' ביחד עם משיח צדקנו, ועל אחת כמה וכמה ברכת המזון שבסיום הסעודה שתהי' על ידי דוד מלכא משיחא, כמאמר רז"ל (בנוגע לסעודה דלעתיד לבוא) "לאחר שאוכלין ושותין נותנין... כוס של ברכה לברך... אומר לו (=ה') לדוד טול וברך, אומר להן (=דוד) אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא..."

"המעשה הוא העיקר" - ההוראות לפועל שמביא הרבי בשיחה

לאכול סעודת משיח כמנהג הבעש"ט, כולל שתיית 4 כוסות יין, דבר שכיום הוא כבר מנהג פשוט בכל תפוצות ישראל.
להמשיך בעבודתנו בעולם את הדרגות שלמעלה מהעולם.